

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2014. március 13.
(csütörtök)

Földvári Tibor

AZ ÚR SZÁRNYAI ALATT

Lekció: Máté 23,34-39

Alapige: Máté 23,34-39

Annakokáért ímé prófétákat, bölcseket és írástudókat küldök én hozzátok: és azok közül némelyeket megöltök, és megfeszítetek, másokat azok közül a ti zsinagógáitokban megostoroztok és városról-városra üldöztök. Hogy reátok szálljon minden igaz vér, amely kiömlött a földön, az igaz Ábelnek vérétől Zakariásnak, a Barakiás fiának véreig, akit a templom és az oltár között megöltetek. Bizony mondom néktek, mindezek reá következnek erre a nemzetségre. Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megöli a prófétákat és megkövezed azokat, akik te hozzád küldetted, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnyai alá; de ti nem akartátok. Ímé, pusztán hagyaték néktek a ti házatok. Mert mondom néktek: Mostantól fogva nem láttok engem egészen addig, amíg azt mondjátok: Áldott, aki jó az Úrnak nevében!

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, amikor hálaadással magasztalunk téged, mindig felüdül a lelkünk, hiszen a te jelenlétedben lehetünk ünnepélyesen a gyülekezet közösségében arra is készülve, hogy ismét megszólalsz, személyessé válik a te igéd üzenete, munkálkodik bennünk, és kegyelmedet kiárasztod ránk, az Úr Jézussal való kapcsolatunkat erősíted. Magasztalunk, Urunk, a te igédért, amely megújít bennünket, megerősít a hitre. Köszönjük, Urunk, a mai nap minden áldását, örömét.

Olyan nagy ajándék az is, Urunk, nekünk, hogyha mégis lenne keserűségünk, bűnbánattal, a beléd vetett bizalom erejével megnyugodhatunk, megbékélhetünk. Urunk, te tudod, hogy milyen szívvvel vagyunk itt, könyö-

rülj rajtunk, kérünk, hogy Isten gyermekeinek, a te néped közösségének a szeretet-öröme hadd lehessen ott mindannyiunkban.

Azokat a testvéreinket pedig, akik bármi miatt nem lehetnek velünk, mert talán még dolgoznak vagy fekszenek a betegágyon műtétre várva vagy azután, kérünk, hogy azokat a testvéreinket is kegyelmeddel áldd meg. Jézus Krisztusért kérjük, Atyánk, ezeket tőled.

Ámen.

Igehirdetés

A kotlóstyúkot úgy alkotta meg Isten, hogy kiköltse a tojásokat, aztán felnevelje, őrizze a kiscsirkéket. Otthon édesanyámnak többször volt ebből problémája, mert amikor tojásra van szükség, akkor nem jó, hogyha melegen rajta ül, ezért mindig probléma volt. De amikor nagymamáék kiscsirkéket akartak nevelni, akkor meg mindenki örült, hogy rajta marad a tojás. Az összes többi tyúk, az lejön róla, ezt az állatot Isten így teremtette.

Ezt az ígét olvasva eszembe jutott ismét gyermekkorom nagyon izgalmas és felemelő érzése, amikor figyelhattuk, hogy hogyan is ül a tojásokon, aztán pedig néhány nap múlva hogyan szaladgálnak a kiscsirkék mellett, a tyúkanyó mellett, az pedig a maga kotyogó hangján ott van közöttük. Az is többször megfigyelhető volt nekünk, ha bármilyen veszélyt érzett a tyúk, akkor azonnal elkezdte félreérthetetlen módon a figyelmeztető hívását, és kivétel nélkül mindegyik kiscsibe odaszaladt, és valóban a szárnyai alá bújt el. Olyant én soha nem láttam, hogy akárcsak egy kiscsirke is lemaradt volna a többitől. Ha hallották azt a tipikus tyúkhangot, akkor azonnal rohantak és mentek a tyúkanyó szárnyai alá, hiszen ott van a védelem, ott találnak menedéket.

Éppen ezért nekem már önmagában fájó volt azt olvasni ebben az igazságban, ami teljesen elüt a természet rendjétől Jézus szavai szerint. Mert egy kiscsirke sincs, amelyik ne menne oda, amikor hallja a hangot. És halljuk, hogy Izrael népének a vezetői – őrájuk fókuszál elsősorban az Úr Jézus szava, de *Jeruzsálem, Jeruzsálem!* kifejezéssel ott van ezek által a vezetők által befolyásolt, félrevezetett, irányított nép is –, ott van Izrael népe, Isten ószövetségi népe, és halljuk, hogy rájuk éppen az ellenkezője jellemző annak, mint ami a tyúk, a kotlóstyúk és a kiscsibéi között jellemző kellene, hogy legyen. Ezt a szomorú igazságot mondta Jézus: „hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá; de ti nem akartátok.” Azaz a vezetőknek, a farizeusoknak és az írástudóknak a súlyos bűne abban is megmutatkozott, hogy meggátolták, hogy az Úr népe – jelképesen mondva most – az Úr szárnyai alatt találjon oltalmat. Isten népe is bűnös volt ebben, de a vezetőknek még súlyosabb volt a vétke, hamissága.

Mi is volt a vezetőknek és Isten népének Jézus idejében is az elutasítása, ez a nagyon szörnyű akaratossága oka? Miben leplezi le az Úr Jézus ezt a fajta akaratot, életet, életérzést? És ami ennél még fontosabb lesz majd, hogy még az ítélő szavaiban is az Úr Jézusnak hogyan fedezhetjük fel mi, övéiként, mai népeként azt a megtartó, szabadító, kegyelmes szeretetet, ami éppen ebben a képben is látható. Tehát tulajdonképpen két-féle akaratról olvashattunk az igében: „de te nem akartad”, illetve az Úr szavai szerint: „hányszor akartam”. Ehhez a két kifejezéshez kapcsolódó igazságokat vizsgáljuk.

Először arról lesz szó tehát, amit Izrael népe vezetői és a nép szomorú jellemzőjeként így kell mondjon az Úr Jézus: de ti nem akartátok. A Károli-fordításban itt egyes számban szerepel a kifejezés, de az ősi szövegben többes számban szerepel, ezért is olvastam úgy fel. „De ti nem akartátok.” Mert a vezetőkön van a hangsúly, és ezen keresztül Jeruzsálem népén, illetve a Jézus korabeli zsidóságon is. Ha emlékszünk, a 23. részben több jaj-mondást szól az Úr Izrael vezetői, az írástudók, a farizeusok ellen. Figyelmeztető jaj-mondások ezek, illetve Isten ítéletéről szóló igazságok. Ők voltak a népnek a lelki és a világi vezetői. És az utolsó jaj-mondás részeként hangzott el az, amit a 34. verstől kezdődően olvastam. Nagyon keményszívűek voltak, elutasítóak és ezt leplezte le Jézus a jaj-mondásokkal.

Ha viszont arra gondolunk, amit Pál apostol már megtérve bizonyágtételében elmond, hogy: én tudatlanul cselekedtem; vagy arra, amit az Úr Jézus a kereszten, ott az első imádságában kimond: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit tesznek, mit cselekesznek, akkor eszünkbe juthat, hogy ez a keményszívűség, elutasítás nem feltétlenül származott mind-egyikőjükből tudatos ellenállásból, gonoszságból, benne lehetett a farizeusokban, írástudókban, a vezetőkben a tudatlanság is, de a vétküik akkor sem menthető. Miért? Mert Isten igéjével szemben, Isten nyilvánvaló szavával szemben voltak elutasítóak és keményszívűek. És Jézus ezt leplezi le. Volt valami tudatlanság is némelyikőjükben – biztos, hogy Saulban ott volt –, de az Isten igéjével szemben való viselkedésük leleplezte bűnösségüket.

Az Úr Jézus tulajdonképpen az egész ószövetségi korszakot összefoglalva említi Ábel vérét, illetve Zakariás vérét, mint ami kiontatott az őket megölők által. Ami nagyon beszédes, hogy Jézus az őt hallgató vezetőkhez szólva mondja, hogy: ti ontottátok ki, ti öltétek meg. Mert a szó fizikai értelmében nem, de a szó lelki értelmében ti olyanok vagytok, mint azok, akik azt tették. Kainnak a szörnyű gyilkossága, lelkülete, illetve Jóás királynak az álnoksága.

Ő volt az a fiatal király, aki Jójáda főpap lelki és testi vezetése mellett hűséges volt az Úrhoz, aztán mikor meghalt a főpap, akkor a király érthe-

tetlen módon nagyon hamar elfordult Istentől, bálványimádó lett a vezető embereivel együtt, és amikor Jójáda főpap fia, ez a bizonyos Zakariás az Úr akarataképpen, mint figyelmeztető próféciaként Jóásnak meg a vezetőknek is elmondta, hogy mit gondol az Úr, akkor Jóás nagyon gonoszul megöleti. És valóban a templom területén ölték meg. Barakiás fia – ez a kifejezés vagy egy másolási hiba lehetett, mert Zakariás, az ószövetségi könyv szerzője, édesapja volt Barakiás, és lehet, hogy amikor másolás történt a bibliai szövegekben az ószövetségi időben is, akkor valaki félremásolta. Vagy azért lehet itt a Barakiás neve, mert lehet, hogy Jójáda főpapnak ez is neve volt. Ezt azért gondoltam megemlíteni, mert ha utána nézünk az Ószövetségben, látjuk, hogy Zakariás ott a Krónikák 2. könyvében nem Barakiás fiaként említetik.

Ami fontos, hogy Jézus idéz a biblia, az ószövetségi biblia, a héber biblia első és legutolsó könyvéből, tekercséből. Tehát a Mózes 1. könyve és a Krónikák 2. könyve. És ezekben a könyvekben, ugye, Ábel történetére emlékszünk, rögtön ott az elején olyan szomorú, és a Krónikák 2. könyvében pedig valóban ez az a kivégzés, ez az a gonosz gyilkosság, ami utoljára történik a Krónikák könyve leírásában, amit az Úr prófétája ellen elkövet Isten népe. Így foglalja össze tehát az ószövetségi korszakot maga az Úr Jézus. És ezzel azt mondja ki, hogy: végig ez jellemzett benneteket, Izrael népe világi és lelki vezetői. És mivel Jézust is elutasították gonoszul, Jézus szavát se fogadták el az ő nemzedéke, ezért olyan fájó igazság, hogy: bizony mondom néktek, mindezek rákövetkeznek erre a nemzettségre. Számon kéretik mindaz, amit tettetek.

Amikor Zakariás haldoklott ott a templom területén, akkor haldoklása közben ezt mondta: látja az Úr és bosszút áll. Ábelnél pedig Isten maga mondta ki, hogy Ábelnek, a te testvérednek a vére hozzám kiált. Tehát gonosz gyilkosság, az Úr embereinek a megölése és bosszúért kiált. És Jézus azt hirdeti meg, hogy eljött ennek az ítéletnek az ideje.

Pusztán hagyatik a ti házatok. Itt a ház a templomra vonatkozik első jelentésében. Jeruzsálemet megszólítva gondolhatunk arra, amit a templom maga is jelképez: ha a templom pusztul, akkor a város is pusztul, sőt, valószínű, az egész ország elvész. Tehát pusztán hagyatik a ti házatok – vonatkozik a templomra, vonatkozhat Jeruzsálemre is és vonatkozhat a saját házaikra. De első jelentésben a templom.

Pusztán hagyatik a ti templomotok – mondhatnám így is. Ugye, milyen szomorú ezt hallani? A ti templomotok, a ti házatok. Jézus hogy is mondta? Az én Atyám háza, az imádság háza. Itt meg már ezt kell mondania, ahogy idézi az Úr Jézus az ószövetségi kijelentés egészét is: a ti házatok. Ez már nem az Úr háza. A szó fizikai értelmében is szó van itt a pusztulásról – mi tudjuk, hogy 70-ben ez bekövetkezett Jézus születése után –,

de itt is hadd említsem meg először is a szó lelki értelmében. Az itt szereplő kifejezés *hagyatik*, *elhagyatik* kifejezés utal arra, ami jellemezte már az ószövetségi időkben is a templomot.

Gondoljunk Ezékiel könyvére, ahol Ezékiel látja az Úr dicsőségét – a könyve 10-11. részében –, először fölszáll a templomtól, templomról, egy darabig ott van a város fölött, azaz Jeruzsálem fölött, de aztán a várost is elhagyja és ott van az Isten dicsősége a hegyen, azután a fogság földjén. Majd csak az Ezékiel könyve végén olvassuk azt az örömteli kijelentést, hogy Isten dicsősége visszatért. Tehát elhagyatik, azt jelenti Jézus szavai szerint, hogy lehet, hogy fizikailag zajlik még sok minden, de lelki értelemben már nincs ott az Úr. Ez a ti házatok, ez már nem az Úr háza.

A Királyok 1. könyve 9. részében olvassuk a templom fölépülésének örömteli leírását. Salamon felépítette a templomot, és olyan érdekes, megdöbbentően érdekes, hogy amikor az Úr a templom elkészülte után másodszor is megjelenik Salamonnak, és nagy szeretettel elmondja neki Isten a maga érzéseit, és az ő áldását, jelenlétét ígéri, de akkor is figyelmezteti már Salamont is, rögtön a templomépítés pillanatától kezdve szinte tehát, 6. vers: „De hogyha elszakadtok ti és a ti fiaitok én tőlem, és meg nem őriztek az én parancsolatimat és végzéseimet, melyeket előtökbe adtam; hanem elmentek, és idegen isteneknek szolgáltok, és meghajoltok azok előtt: Kigyomlálom az Izráelt e föld színéről, amelyet nékik adtam; e házat, melyet az én nevemnek szenteltem, elvetem szemeim elől, és az Izráel példabeszédül és meséül lesz minden nép előtt. És bár e ház felséges, mégis akik elmennek mellette, elcsodálkoznak, felkiáltanak, és azt mondják: Miért cselekedett így az Úr ezzel a földdel és ezzel a házzal?” Aztán az Ézsaiás, Jeremiás meg a már említett Ezékiel próféciáiban például olvashatjuk, hogy ez valóban be is következett.

Gondoljunk a babiloni fogságot megelőző időszakra, illetve magára a fogságra. Mert amikor az Úr háza a ti házatokká lesz, akkor hiába van az épület, hiába bíznak benne a lelki vezetők – és emlékezzünk, hogy mennyire bíztak Jeremiás idején is az akkori vezetők hamis módon a templomban –, és Jézus idejében is Izrael lelki és fizikai, illetve állami vezetői mennyire bíztak a templomukban. 24. részben olvashatjuk majd, hogy még a tanítványok is milyen lelkesen mondták, hogy micsoda kövek és milyen fantasztikus épület, pedig ők hallották előtte, amit Jézus mondott. Szóval hiába a hamis bizalom, ha elutasítják kemény szívvel az Úr szavát a vezetők és a nép, akkor itt az ítélet.

És hogy mennyire fájt az Úr Jézusnak, aki – emlékszünk – többször mondta, hogy ő nem azért jött, hogy ítéljen. Gondoljunk arra, amikor Jakab és János tüzet akar kérni a samáriai falura. Nem azért jöttem, hogy pusztítsak, hogy ítéljek, hanem hogy megtartsam. Szóval Jézus amikor íté-

lő szót kell, hogy mondjon – amit itt tesz –, ez neki nem azt jelenti, hogy milyen jó, hogy végre ítéltetek. Lukács evangéliuma 19. részében olvashatunk a Jeruzsálembé vonulása történetéről, de előtte a Károliban a gírák, az újfordításban a mínák példázatára emlékezzünk, és ebben a példázatban, a gírák példázatában vannak ellenségek, akik nem akarják, hogy az a király uralkodjon rajtuk. És azt olvassuk a példázat végén, hogy amikor visszajön a király és számonkéri a gírák használóit, utána az ellenségekről is beszél, és azt mondta: el kell őket fogni és ki kell őket végezni. El kell pusztulniuk, mert nem akarják, hogy rajtuk uralkodjam. Azután jön az Úr Jézus Jeruzsálembé vonulása története, és mielőtt bevonulna Jeruzsálembé, olvassuk ott a Lukács 19-ben, hogy amikor az Úr látja a várost – emlékszünk – sír azon. Így teljes a kép. Jézus sír a városon, amikor látja, aztán amikor ott van és beszél, beszél a lelki vezetőikkel is, akkor pedig meghirdeti, hogy pusztán hagyatik a ti házatok.

Ez azért fontos, testvérek, mert ítéző szavak, de az Úr Jézus viselkedése, és az ő egész lénye, amikor ezt mondja ki, jogosan ítéző messiásként mondja – de most hadd mondjam így –, szinte a szíve szakad meg, hiszen az ő népe vezetői meg az ő népe. De mivel keményszívű és elutasító volt mindvégig, ezért bekövetkezett majd az ítélet. És amikor Jézus azt mondja: mostantól fogva nem láttok engem, amíg ezt nem mondjátok: „Áldott, aki jön az Úrnak nevében!” – ahogy Kálvin is magyarázta a kommentárjában –, itt is azon van a hangsúly, hogy Jézus kicsoda és ő milyen. Emlékszünk, hogy a Jeruzsálembé vonuláskor is hirdette a nép fennhangon ezt a 118. zsoltárbeli kijelentést – „Áldott, aki jön az Úr nevében!” –, de utána Jeruzsálem népe mégis a vezetőikkel együtt megfeszítette Jézust. Az „Áldott, aki jön az Úr nevében!” az őt elutasító vezetők számára, Jeruzsálem számára ítéző Úr lesz, amikor megint meglátják. Gondoljunk a Jelenések könyve 1. részében leírt kijelentésre is. Amikor meglátják őt azok, akik elutasítják, mindvégig elutasítják keményszívűen, akkor onnantól fogva ővele csak akkor találkoznak, amikor már bíróként ítél Jézus eljövetelekor. És az is beszédes, hogy az Úr Jézus többet nem beszélt ezekkel a vezetőikkel. Ez volt az utolsó szava. Figyelmeztette őket, meghirdette amit, és ez volt az utolsó szava.

Amit eddig hallottunk, azok tehát jelezték, hogy mivé lett az a nép, illetve a népnek mivé lettek azok a vezetői, akiket ezzel a keményszívűséggel, elutasítással jellemez Jézus, és ezt mondja: de ti nem akartátok. Én hányszor akartam összegyűjteni, egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti a kis csirkéit szárnya alá; de ti nem akartátok. Beszél tehát ítéletről, és mégis az a kép, amit használ az Úr Jézus jelzi, hogy ki is ő, kicsoda ő. És mi, akik olvassuk ezt az ígét, de hadd mondjam, hogy azok, akik hallgatták őt akkor és ott, akármilyen keményszívűek is voltak, még

mindig lett volna lehetőségük változtatni. Ugyanis az a kép – mint a tyúk a kiscsibéit szárnyai alá összegyűjti – hirdeti, hogy ilyen az Úr. Ő nem pusztítani akar, hanem menteni, ezért hívja az övéit, akik veszedelemben vannak, bajban vannak.

Mikor Jeruzsálemet kétszer is megszólítja – Jeruzsálem, Jeruzsálem! –, akkor gondoljunk azokra a szavaira az Úr Jézusnak, amikor kétszer mondott neveket: Márta, Márta. Vagy Cselekedetek könyvének 9. részében: Saul, Saul. Voltak számonkérő kétszer mondott szavai, és voltak nagyon bátorító és vigasztaló módon elmondott szavak és kijelentések. Jeruzsálem, Jeruzsálem! – mindenképpen számonkérő, de a kép miatt, amit használ, szánakozó is. Számonkérő, mert ítéletről szól, de szánakozó, mert az Úr olyannak mutatja magát, mint a tyúkanyó a kiscsibéi iránt, védő szeretettel. Mivel Mártát és Sault említettem, az olyan kedves, hogy Márta is meg Saul is végül is Jézus követői voltak, illetve lettek. Itt az ítéletes kijelentésnél, itt még azt látjuk, hogy megmaradtak keményszívűnek, hiszen ezután elfogták és megölték Jézust, ahogy tették az atyáik is. De ne felejtjük el, hogy például Saul is farizeus volt. Erről mindjárt szólunk még.

Jézus tehát, amikor azt mondja, hogy: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Aki megölnöd a prófétákat és megkövezed azokat, akik tehozzád küldettek, hányszor akartam egybegyűjteni a fiaidat, de te nem akartad.”, akkor itt mindenképp utal arra, amikor ő is járt Jeruzsálemben korábban is az alatt az idő alatt, amíg ott volt Izrael földjén. Emlékszünk, hogy általában ott Jeruzsálemben majdnem mindig volt elutasítás is. De ahogy az egészet fölvezeti – „ki megölnöd a prófétákat” –, meg a megelőző szakasz fényében elmondható, hogy az ószövetségi prófétákon keresztül mondott isteni kijelentés is valamilyen módon kapcsolódik Jézushoz. Már csak azért is, mert az ószövetségi próféciaák meghirdetik a messiás érkezését. De hadd mondjam így, hogy Jézus, amikor ezt mondja: Jeruzsálem, akire ez a jellemző „és hányszor akartam egybegyűjteni”, akkor benne van az az örömteli kijelentés, hogy már az Ószövetség idején is ott voltam mindenható Úrként, Istenként, meg a földi ittlétekor is ott volt. És ez az Isten szól. És amikor a képet használja, az az Ószövetségben mindig Isten népe szabadító, megtartó Istenére utaló kép.

A köszöntés igéjét ismerjük a 91. Zsoltárból: tollaival fedez be téged, szárnyai alatt lészen oltalmad. A 17. zsoltárban is van egy kép a madárra vonatkozóan. 8. verse: Tarts meg engemet, mint szemed fényét. (Itt megállok: aki titeket bánt, az én szemem fényét bántja – mondja Isten a Zak 2,8-ban.) „Tarts meg engemet, mint szemed fényét; szárnyaid árnyékába rejts el engemet.” Ézsaiás könyve 31. részében is, ahol még ítéletes próféciaák hangoznak el egészen a 39. részéig végig tulajdonképpen, de az Ézsaiás könyve 31. részének az 5. versében ezt mondja a próféta: „Mint repeső

madarak, úgy oltalmazza a seregek Ura Jeruzsálemet, oltalmazván megszabadítja, kimélvén megmenti.” Az ítéletes próféciaokban beszél Jeruzsálem ítéletéről is korábban, itt viszont már elkezd arról is szólni, hogy milyen az, amikor az ellenséget ítéli Isten, mert az ő népén, amit korábban ítélettel fenyegetett, és be is következik majd, de most az ő népét már menti, szabadítja. És itt is hallottuk a madár, a repeső madarak képét.

Amit itt az Úr Jézus használ, nekünk magyaroknak tényleg nagyon kifejező, bár ma már egyre kevésbé ismerjük a tyúkólnak a jellegzetességeit. Gyerekek talán csak az állatkertben látnak ilyet, de aki egy picit is járt már vidéken és látott tyúkólat, az megismerheti, hogy milyen egyszerű madár. Nem is olyan erős, de amikor arról van szó, hogy védeni kell a kiscsibéjét a tyúkanyónak, akkor az megvédi. Jézus ehhez hasonlítja Istent és önmagát. Ha vihart lát vagy vihart érez vagy valami vadmadár repül el fölötte, akkor azonnal megszólal a figyelmeztető hangja és a kiscsirkék rohannak, kivétel nélkül mindegyik. Ha túl messze lenne valamelyik kiscsibe és nem hallaná esetleg a hangját a tyúkanyónak, talán akkor nem menne, az azonban olyan hangosan szól, hogy hangosabb, mint mikor a kakas kukorékol.

De az Izrael népe vezetői, ők nem mentek. És az a szomorú az egészben, hogy egy sem. Kivétel nélkül mindegyik írástudó és farizeus elutasította Jézust itt, ahogy a bibliai történetben látjuk. De ez nem változtat azon, hogy Jézus viszont – és Isten az Ószövetségben is – olyan valaki, aki az ő népét úgy akarja menteni, mint a madár a fiókáit. Jézus szavai szerint: mint a tyúkanyó a kiscsibéit.

Voltak olyanok, akik tapasztalták ennek az igazságát, az igék erre utalnak. Gondoljunk Ruth történetére is. Olyan szép, amikor Boáz azt mondja Ruthnak, hogy: legyen teljes a te jutalmad az Úrtól, a te Istenedtől, akinek szárnyai alatt oltalmat keresni jöttél. Bírák korában élt Ruth, amikor – emlékszünk – Isten ószövetségi népe megint csak nagyon hamis volt és gonosz, azért is jöttek az ellenségek, és azért is kellettek a bírák, mert csak úgy szabadulhattak meg. És a pogány moábita Ruth egy ilyen korban, egy ilyen Izrael népe között bízott abban az Istenben. Jött Moáb földjéről Izrael földje felé, tehát jobban bízott Istenben még a saját földjén is – akinek a népe pedig sok hamissággal volt teljes –, de bízott Istenben, mert tudta, hogy az ő szárnyai alatt oltalom van.

Vagy megemlítem Mózeset, amikor az 5. könyve 32. részében a Kánaán földjére való bevonulás előtt emlékezteti Isten népét, hogy milyenek tapasztalták meg a pusztában, akkor mondja ezt a kijelentést: „Pusztában találta őt, zordon, sivatag vadonban; körülvette őt, gondja volt rá, őrizte mint a szeme fényét – (megint a szeme fénye) –; mint a fészken felrebbenő sas, fiai felett lebeg, kiterjeszti fölöttük szárnyait, felveszi őket és tollain emeli őket: egymaga vezette őt az Úr; idegen Isten nem volt vele.” Mi-

lyen volt a pusztai vándorlás népe? Emlékszünk, hogy az atyák és a nagyapák nemzedéke be se mehetett a Kánaán földjére. A fiak és az unokák nemzedéke hallhatja ezt a kijelentést. De nemcsak róluk beszél Mózes, illetve Mózesen keresztül az Úr, hanem az Egyiptomból szabadult népről. Pedig közöttük sokan voltak nagyon keményszívűek és hitetlenek. És emlékszünk, hogy mennyi baja volt Istennek a pusztai vándorlás népével. Aztán még több baja – hadd mondjam így most – a bevonulás után, mert a bírák kora már rögtön a második nemzedék Józsué után, és nagyon szörnyű bűnök voltak, bibliaismereti alkalmon vettük is ezeket. Aztán jött a királyok kora, és ott is rettenetes keményszívűség volt – most nem akarom újra idézni –, végig Jézusig. De Mózes azt mondja, hogy az Úr hogy viselkedett, hogy érzett és mit tett az ő népéért.

Azt kellett hirdetnem az Úr Jézus szavai miatt, hogy itt az ítélet és Jézus ezt meghirdeti. De a kép, amit használ egy ilyen végérvényesen meghirdetett ítéletre vonatkozó leírásnál is, mégis csak az isteni kegyelemnek és a mentő szeretetnek a valóságát jelzi, amit – testvérek, mondjuk ki – elfogadhattak volna a Jézust hallgató vezetők is. És mi, akik ezt az igét olvassuk újszövetségi hívő népként, mi különbek vagyunk Isten ószövetségi népénél? Mi soha nem utasítottuk el egyszer se az Úr szavát? És itt testvérek, ne olyanokra gondoljunk, valami nagyon durva elutasítás, hanem egy apró engedetlenség, amikor tudom, hogy mit kéne tennem, de nem teszem valamiért. Ez nekem ismerős sajnos. Az a baj, hogy egy apró engedetlenség után könnyen jön a következő, és egyre jobban megkeményedhet a szív. Kálvin a kommentárjában aláhúzta, hogy Isten újszövetségi népének még nagyobb a felelőssége, ha igaz az az ige, amit Jézus itt mond, hiszen mi már ismerjük az Úr Jézus váltságshalálát, feltámadását, győzelmét, és vigyázzunk, hogy nehogy mi is ellene legyünk az Úrnak.

Eszembe jutott az efézusi gyülekezet. Emlékszünk, nekik mondja a Jelenések könyvében az Úr, ahol minden működik, minden megvan nagyon szépen, és dicséri is Isten, dicséri is az Úr Jézus őket, csak annyit mond: de az első szeretetedet elhagytad. Azaz nem az Úr az első. Minden megvan, csak az Úr hiányzik. Ezért fontos, Jézus az újszövetségi népnek is azt hirdeti meg, és ebben a képben ki akarom emelni nekünk, hogy lehet, hogy elutasítjuk, lehet, hogy megbántjuk az Urat – van ilyen sajnos –, de Jézus akkor is olyan mint a tyúkanyó, amely hívja a kicsinyeit, mert baj van, veszély van.

Ezután Jézus már csak a tanítványaival beszélt, aztán ment a keresztre. És emlékszünk – erről már szólt igehirdetés, illetve igehirdetésben volt példaként –, valóban volt olyan kotlóstyúk, amelyik elpusztult a viharban, de megtalálták alatta, a szárnyai alatt az élő kiscsirkéket. Megvédte őket az élete árán is. És az Úr Jézus a kereszthalálakor, amikor elhagyatott lett

(pusztán hagyatik néktek a ti házatok, elhagy Isten benneteket, elhagyja a házat Isten), elhagyta Jézust – aki egyébként azt mondta, hogy az ő teste a templom –, elhagyatott lett az Úr Jézus, meghalt, de él, hiszen föltámadt, és ugyanúgy, mint a tyúkanyó, menteni akarja az övéit. Azt mondja itt: hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat. Ilyen akarata van az Úrnak ma is. Az Úr, az Isten akarátának ez a jellemzője, ez a – most hadd mondjam így – fajtája azt jelenti, amikor bárki menekülhet, aki hallja a hívást. A tyúkanyó a figyelmeztető hangzást, jelzést adja és lehet szaladni bárkinek. A kiscsibék szaladhatnak. Az Úr akarja az ő mentő szeretetéből kifolyólag a legkeményebb, a legkeményszívűbbek megmentését is. Ez az ige ilyen értelemben általánosan hirdeti, hogy bárki az Úré lehet, megmenekülhet az utolsó ítélettől.

Ha pedig az övéi vagyunk, vonatkozik ennek a képnek a jelentése minden olyan helyzetre, amikor veszélyben vagyunk, veszély fenyeget, nagy baj van talán, de az Úr szárnyai alatt találok oltalmat. És ez azért kedves nekem, mert nem azt jelenti, hogy nincs veszély, nincs vihar, elment a vadmadár. Ott van, veszély van, csak hogy védelem alatt vagyok az Úr szárnyai alatt. Így tart és így őriz. Földi életünk nehézségei, bajai között tehát ez a bibliai kép azt hirdeti, hogy Isten hogy védi az övéit.

Amikor kórházban betegágy mellett állok, akkor általában vagy a 23. zsoltárt olvasom föl vagy a 91. zsoltárt. A 23. zsoltár az Úr mint pásztor, 91. zsoltár pedig, ahogy hallottuk az Úr mint madár, ami védi szárnyaival, szárnyai alatt az övéit. És legtöbbször, akikhez ilyenkor megyek betegágy mellé, már nem kelnek föl a betegágyról. Több hívó testvér is volt, aki ott a kórházi ágyon vagy otthonában utána meg is halt. Nem gyógyult meg. Vagy nem csökkent annyira a fájdalma. Olyanok is voltak, akik felgyógyultak és örömmel jöttek megint a gyülekezetbe. De a zsoltár szava akkor is áll: „Tollaival fedez be téged, szárnyai alatt lesz oltalmad.” Mert nem biztos, hogy elmúlik a veszély, de védelem alatt vagyok – ennek a képnek a magyarázata fényében kiemelhetjük. Amikor meg nehéz időszak van, értetetlen helyzetek, és az, ami támadja a hitünket, a próbák ideje talán, amikor még mindig várni kell, mert még mindig nem múlt el a vihar, a szárnyai alatt oltalom. A kiscsibe azt tudja, hogy ott van a legjobb helyen. Teljesen mindegy, hogy mi van körülötte, ő jó helyen van, és ki nem fog jönni addig, amíg nem fogja érezni, hogy most már jöhetsz. A tyúkanyóra ez jellemző. Mennyivel inkább Istenre.

Megint hadd emeljem ki: Ruth olyan időszakban ment Izrael földjére, amikor nem sok remény kecsegtetett számára, de ő bízott Izrael Istenében. Szárnyai alatt talált oltalmat. És egy csomó hétköznapi teher volt, nagyon kemény élethelyzetek voltak számára, napi szükségeket kellett átélnie, illetve hogy a napi szükségeket Istenem, hogyan oldja meg. Én te-

szem a dolgomat, megyek szedni elhullott búzafejeket vagy árpafejeket, hogy legyen mit enni aznapra, majd aztán holnap megint mennem kell, mert annyit nem szoktam összegyűjteni, hogy egy hétre való kenyér legyen. De Ruth az Isten szárnyai alatt talált oltalmat.

A hangsúly tehát ezen van: Jézus ítélő szava ezzel a képpel mégis azt hirdeti, hogy még az akkori vezetők is hallhatták a kegyelmet, az irgalmat, a szabadulás lehetőségét. És én hiszem, hogy például Saul is aztán a damaszkuszi úton nem véletlenül térhetett meg. Vagy aztán majd a papok a diakónusok választása után megtértek. Sokan lettek Jézus követőivé. Mert testvérek, a legellenségesebb, a legellenállóbb, a legelutasítóbb vagy a legkeményebb szívű ember is bármikor odamenekülhet Istenhez. Hallja a hívást, a szabadulás lehetőségét, megtartja őt az Úr.

És olyan jó ezzel befejezni: jön majd Jézus és nem remegő szívvel kell kénytelen kellelten elmondani: áldott, aki jön az Úr nevében – csak az nekem átkot jelent –, hanem inkább így: jön az én Uram, aki a földi életem során is védett, megtartott. Áldott, aki jön az Úr nevében! Jézus jövelekor nem remegés, hanem boldog örvendezés. Jön az az Úr, aki megmentett az örök kárhozattól, megmentett az ítélettől, és hányszor megmentett, megtartott engem a nehézségek és a bajok között is. Ha tehát ítéletes igékről is szólt az igehirdetés üzenete, testvérek, Jézus azt a képet használta, ami az egyik legszebb Istenre, az ő isteni személyére vonatkozóan is: hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá – és hadd folytassam így, most nem a bibliát olvasva –, és ti is ezt akartátok. És te is ezt akarod.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért mennyei Édesatyánk, hogy a te isteni türelmed, hosszútűrése milyen kegyelmesen hordozta újszövetségi népedet is, és elmondhatjuk, hogy az újszövetségi időszakban is hányszor igazoltad ezt. Köszönjük neked, Urunk, hogy amikor ítéletes igéket is kell mondani az írásnak itt a földön, akkor is újra meg újra hangozhat mellette a kegyelem és a megtartás igéje is. És magasztalunk, hogy az Úr Jézus, amikor ezeket a szavakat kimondta, akkor már az ő személye is hirdette: jött a megtartó, a megváltó, a szabadító. És köszönjük, Urunk, hogy a kereszthalál, feltámadás, mennybemenetel és a Szentlélek kitöltése után valóban olyan sokan a farizeusok és az írástudók közül is Jézus követői lettek. Magasztalunk, hogy még Saul is megtérhetett a damaszkuszi úton.

Megvalljuk, Urunk, neked, hogy olyan könnyen tudunk mi is engedetlenek lenni. Bocsásd meg, kérünk, amikor akármilyen apró kérdésben nem voltunk hajlandók szívből, őszintén engedni. Urunk, ezt abba akarjuk hagyni, és szeretnénk szeretni téged azzal az első szeretettel.

AZ ÚR SZÁRNYAI ALATT

És kérünk arra, Urunk, segíts nekünk a nehézségek és a bajok idején is teljes bizalommal hozzád szaladni, a te védelmedet átérezni, átélni, és várni a te megoldásaidat. Köszönjük, neked, hogy valóban mi is a te szárnyaid alatt lelhetünk oltalmat.

És Urunk, amikor kegyelmedbe ajáljuk betegeinket, a kórházban levőket vagy az otthon fekvőket, a gyászolóinkat, mindazokat, Urunk, akik ebben a mostani időszakban hordoznak nagyon nehéz terheket, meg amikor kegyelmedbe ajáljuk a kárpátaljai magyarokat, meg egyáltalán az Ukrajnában levőket, ezzel a reménységgel tesszük, hogy ők is találjanak menedéket tenálad. És imádkozunk, Urunk, azért, hogy segíts megoldani az ukrán válságot. Hisszük, Urunk, hogy neked hamar lehet ez.

És kérünk téged arra, hogy a te szárnyaid alatti oltalom legyen népünkön is, amikor lesznek a választások, meg most már választások előtt is. Te segítsd meg, Urunk, mostani vezetőinket, hogy jó döntéseket hozzanak, és az utolsó időszakban is vezessenek hűséggel.

Köszönjük, Urunk, hogy a csendben elmondott imádságainkat is most eléd vihetjük Jézus érdeméért.

Ámen.